

NOTATKA ZE SPOTKANIA W SIEDLCACH- 11-12 MARCA 2016

W dniach 11-12 marca 2016 r. w Domu Rekolekcyjnym w Wyższym Seminarium Duchownym w Nowym Opolu koło Siedlec odbyło się kolejne spotkanie Podkomisji KEP ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego, Centrum Promocji IFŻK oraz diecezjalnych referentów ds. IFŻK.

Obradom przewodniczył Przewodniczący Komisji KEP ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego JE Ks. Bp Kazimierz Gurda.

Piątek 11 marca

1. Ksiądz Biskup przywitał zebranych i poprosił o krótkie przedstawienie się.
2. Ksiądz Arkadiusz Okroj krótko omówił Międzynarodowe Sympozjum, które odbyło się w Rzymie na zakończenie Roku Życia Konsekrowanego. Ks. bp Kazimierz Gurda przewodniczył polskiej delegacji, w której uczestniczył również ks. Arkadiusz Okroj oraz 19 dziewic konsekrowanych z 11 polskich diecezji. W Sympozjum wzięło udział około 600 dziewic konsekrowanych z całego świata. Były tam też Polki mieszkające na stałe w różnych krajach.
3. Następnie ks. Arkadiusz Okroj przedstawił program spotkania, rozdał przygotowane materiały oraz krótko omówił tematykę spotkania Podkomisji w styczniu br.
4. Rozmawiano na temat problemów zgłaszanych przez obecne na spotkaniu osoby:
 - a. Zwrócono uwagę na to, że po różnych audycjach i doniesieniach prasowych zwiększa się ilość osób zgłaszających się z prośbą o konsekrację. Wśród zgłaszających się do biskupa (często z pominięciem formatora) są też samotne panie, pragnące zalegalizować ostatni etap swego życia. W takich przypadkach bardzo ważne jest wnikliwe rozeznanie autentyczności powołania. W razie wątpliwości lepiej jest odwlec konsekrację.
 - b. Zwrócono uwagę na to, że weryfikację powołania należy zacząć od sprawdzenia stanu psychicznego kandydatki – należy zlecić badania psychologiczne u zaufanego psychologa, a jeśli potrzebne są inne zaświadczenia, należy o nie prosić, zwracając uwagę na konieczność wystawiania rzetelnych opinii.
 - c. W przypadku osób chorych fizycznie należy prosić o opinię lekarza oraz wziąć pod uwagę pragnienia i możliwości kandydatki. Można też zorganizować obrzęd konsekracji w zamkniętej kaplicy.
 - d. O przyjęciu do formacji początkowej decyduje biskup diecezjalny. Ksiądz opiekujący się danym stanem zbiera informacje i dokumenty dotyczące kandydatki i przedstawia ją biskupowi. Wtedy odbywa się pierwsza rozmowa kandydatki z biskupem, podczas której następuje przyjęcie do formacji początkowej lub jasna odmowa przyjęcia.
 - e. Zauważono, że aby lepiej rozeznąć czy kandydatka dąży do konsekracji, utożsamiając się ze stanem, czy raczej chce jej dla własnych celów, warto organizować spotkania z innymi

konsekrowanymi (np. zalecając uczestniczenie w rekolekcjach ogólnopolskich).

- f. Podkreślono rolę kierownika duchowego w procesie formacji zarówno początkowej, jak i permanentnej.
- g. Zwrócono uwagę na to, że warto studiować Obrzęd Konsekracji. Ważne jest odróżnienie istoty od znaku – można być dziewicą w Kościele, ale nie być znakiem dla świata – dla Ordo Virginum ważna jest tożsamość osoby konsekrowanej. Konsekracja jest aktem Pana Boga, który daje dary do pełnienia funkcji w Kościele. Z niej wynika kim się jest, jaki styl życia się wybiera, z czym się identyfikuje. Do bycia takim znakiem nie jest potrzebny habit.
- h. Zawsze należy przyglądać się motywacjom kandydatek – zdarza się, że panie przychodzą do formacji, aby inne osoby wciągać w jakąś swoją działalność.
- i. Jeżeli ktoś odchodzi z formacji, a potem chce do niej wrócić, trzeba to zweryfikować, a formację rozpocząć od początku.
- j. Zwrócono uwagę na to, że jeżeli jakaś osoba była w wielu wspólnotach religijnych, należy prosić o opinie od prowadzących te wspólnoty, gdyż może to świadczyć o trudnościach osobowych kandydatki.
- k. Przypomniano, że związanie się ze wspólnotami, nie mającymi aprobaty Kościoła, jest przeszkodą w dopuszczeniu do konsekracji.
- l. Wrócono do rozmowy na temat fraterni i przypomniano, że przynależenie do takich stowarzyszeń nie jest życiem konsekrowanym. Osoby związane z tzw. trzecimi zakonami mogą podjąć życie w indywidualnych formach życia konsekrowanego, o ile otrzymają na to zgodę ze strony stowarzyszenia, do którego należą i zostaną dopuszczone do formacji przez biskupa diecezjalnego. Ważna jest motywacja, dla której osoby te pragną obu form życia i świadomość, że konsekracja i wynikające z niej obowiązki są ważniejsze od przynależności do jakiegokolwiek wspólnoty.
- m. Kolejny raz podkreślono, że osoby, które były w zgromadzeniach zakonnych i chcą przejść do stanu dziewic zobowiązane są do otrzymania zwolnienia ze ślubów, zdjęcia habitu, życia przez minimum 3 lata poza zakonem i dopiero wtedy podjęcia normalnej, minimum 3 letniej, formacji początkowej. Poinformowano, że Kongregacja odchodzi już od wydawania indultów przejścia ze zgromadzenia do stanu dziewic.
- n. Przypomniano, że każdy kto chce rozpocząć życie w IFŻK sam musi zadbać o swoje utrzymanie. Trzeba uświadomić kandydatkom i kandydatom, że nie mogą liczyć na pomoc Kościoła i opiekę taką jak w zgromadzeniach. W razie wątpliwości należy wycofać osobę z formacji, niech żyje na ślubach prywatnych przez np. 3 lata.
- o. Wrócono do dyskusji na temat granicy wieku. Uznano, że dolna granica wieku (dla dziewic 25 lat i dla wdów 60 lat) jest dobra. Należy pomyśleć o określeniu górnej granicy (np. dla dziewic 50 lat, dla wdów 75 lat).
- p. Zwrócono uwagę na to, że potrzebne są uregulowania prawne dotyczące odchodzenia i wydalania ze stanu.

- q. Przypomniano, że mieszkanie dziewicy konsekrowanej nie może być miejscem przechowywania Najświętszego Sakramentu.
 - r. Zwrócono uwagę na to, że większość tych problemów omówiona jest szczegółowo w „Materiałach pomocniczych dla Kościoła w Polsce” opracowanych przez Podkomisję i rozesłanych do diecezji w 2014 roku. Materiały te w całości znajdują się na stronie internetowej Podkomisji¹.
5. Ksiądz Biskup poinformował, że w Rzymie, na zakończenie Sympozjum, ogłoszono, że w najbliższym czasie zostanie wydany dokument Kongregacji dotyczący wdów konsekrowanych.
- a. Do tego czasu Podkomisja wstrzymuje się z komentowaniem problematyki nazewnictwa, formacji itp. dotyczącej stanu wdów, gdyż w indywidualnych formach życia konsekrowanego biskup ma jurysdykcję, ale Kongregacja określa istotę.
 - b. Potwierdzono, że do błogosławienia wdów można dopuścić wdowę, która była tylko raz zamężna, ze względu na znak dochowania wierności mężowi.
6. Obrady zakończyły się ok. godz. 21.00, ale rozmowy pomiędzy uczestnikami spotkania trwały do późnej nocy.

Sobota 12 marca

1. Obrady w tym dniu poświęcone były życiu pustelniczemu.
2. Wysłuchano referatu **POCZĄTKI ŻYCIA PUSTELNICZEGO W KOŚCIELE**, który wygłosił **ks. prof. dr hab. Piotr Szczur** – kierownik Katedry Historii Kościoła w Starożytności i Średniowieczu w Instytucie Historii Kościoła i Patrologii na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II; redaktor naczelny „Vox Patrum”.
3. Po przerwie podjęto dyskusję:
 - a. Podkreślono, że indywidualna forma życia pustelniczego potrzebuje konkretnych zasad. Dobrze byłoby, aby Podkomisja określiła czego nie może pustelnik w formie indywidualnej.
 - b. Zwrócono uwagę na to, że podstawowe wskazania znajdują się w „Materiałach pomocniczych dla Kościoła w Polsce”. Są tam też warunki dopuszczenia do profesji pustelniczej i obowiązki pustelnika². Należy jasno wyjaśnić kandydatowi jak ma wyglądać jego życie pustelnicze.
 - c. Zwrócono uwagę na to, że pustelnik nie ma prawa do apostołstwa, a kontakty ze światem powinny być sporadyczne i indywidualne, a podczas okresu próby w ogóle wykluczone.
 - d. Uznano, że bardzo ważny jest czas formacji przed konsekracją, kiedy to weryfikuje się powołanie, oczekiwania i motywacje kandydatek

¹ <http://www.ifzk.episkopat.pl/wprowadzenie.php>

² Materiały pomocnicze dla Kościoła w Polsce – rozdział 3;
http://www.ifzk.episkopat.pl/dokumenty/2.3-ove-materialy_pomocnicze.pdf

i kandydatów. Warto rozważyć, czy nie należałoby wydłużyć tego czasu. Potrzebna jest solidna formacja duchowa i ludzka.

- e. W procesie rozeznawania powołania bardzo ważna jest relacja z biskupem i posłuszeństwo nauczaniu Kościoła.
 - f. Zawsze trzeba wnikliwie badać motywacje chęci podjęcia życia pustelniczego (odejścia od kapłaństwa, z zakonu, od świata), aby wybór drogi życiowej nie był sposobem na rozwiązanie problemów osobistych lub realizacją jakiejś idei. Warto w tym celu zbadać środowisko, z którego pochodzi kandydat.
 - g. W rozeznaniu powołania trzeba zwrócić uwagę na kondycję zdrowotną kandydata oraz jego integralność psychiczną (zlecić rzetelne badania psychologiczne i uzyskać opinię lekarską).
 - h. Zatwierdzając indywidualną regułę pustelnika, trzeba zwrócić uwagę na to, czy zachowana jest istota życia pustelniczego – całkowite odosobnienie, milczenie, modlitwa, post, umartwienie, praca (raczej fizyczna, a nie intelektualna).
 - i. Potrzebny jest kontakt z osobami prowadzącymi zdrowe życie pustelnicze, by móc do nich kierować osoby pragnące podjąć takie życie.
 - j. Zauważono, że jest duża potrzeba odejścia na pustelnię na pewien czas – korzystają z tego zakonnicy i zakonnice z różnych zgromadzeń. Potrzebują tego też księża i świeccy, jednak trzeba odróżnić czasowe odejście na pustelnię (pustelnik na pół etatu) od podjęcia powołania do życia pustelniczego.
 - k. Omówiono niektóre konkretne przypadki osób zgłaszających się do indywidualnej formy życia pustelniczego oraz przykłady pozytywne i negatywne już prowadzonego życia pustelniczego.
4. Zaproponowano, aby zorganizować w maju spotkanie Podkomisji z wyższymi przełożonymi zakonnymi w celu uzgodnienia kontaktów i oczekiwań między różnymi formami życia konsekrowanego.
 5. Zaplanowano zorganizowanie Sympozjum poświęconego indywidualnej formie życia pustelniczego w terminie 4-5 listopada 2016 r. Na to sympozjum należy zaprosić prawnika znającego praktykę prawa zakonnego, teologa i pustelników.
 6. Na zakończenie Ksiądz Biskup podziękował wszystkim uczestnikom spotkania i zaprosił za rok na kolejne warsztaty. Wyraził nadzieję, że uda się wtedy opracować szczegółowe wskazania dotyczące życia pustelniczego.

W spotkaniu wzięło udział 25 osób:

członkowie Podkomisji KEP ds. IFŻK:

bp. Kazimierz Gurda, diecezja siedlecka;
ks. Arkadiusz Okroj, diecezja pelplińska (przewodniczący Podkomisji);
ks. Tomasz Rusiecki, diecezja kielecka;
ks. Jerzy Gołębiewski, diecezja warszawsko-praska;
o. Wiesław Łyko OMI;

referenci ds. IFŻK z różnych diecezji Polski:

ks. Henryk Żukowski, archidiecezja białostocka;
o. Andrzej Konopka OP, archidiecezja częstochowska;
ks. Wojciech Skibicki, diecezja elbląska;
o. Grzegorz Radomiak SJ, archidiecezja łódzka;
ks. Hubert Sklorz, diecezja opolska;
ks. Tomasz Tomczak, archidiecezja poznańska;
ks. Piotr Walkiewicz, diecezja radomska;
o. Rafał Klimas, diecezja rzeszowska;
ks. Marek Matusik, diecezja siedlecka;
o. Gabriel Bartoszewski, archidiecezja warszawska;
ks. Zygmunt Zapaśnik, diecezja zielonogórsko-gorzowska;

ks. Stefan Novotny, archidiecezja koszycka, Słowacja;

z ramienia Centrum obecne były:

Agnieszka Chabros OV, diecezja pelplińska;
Anna Maria Kolberg OV, diecezja pelplińska;
Elżbieta Płodzień OVd, diecezja rzeszowska;
Józefa Dybowska OVd, diecezja pelplińska;
Elżbieta Hurman OV, diecezja świdnicka;
Małgorzata Tarnachowicz OV, archidiecezja warszawska;

oraz goście:

Ewa Bednarska OVd, diecezja kielecka;
Jolanta Mach OVd, archidiecezja łódzka.